

PLAN09

siderne

FORSKELLE MELLEM DIALOG OG INDDRAGELSE

Borgerinddragelse – et ord, der snart bliver relevant for mange danske kommuner i takt med, at Kommuneplan09 nærmer sig status som forslag og den lovpligtige offentlighedsfase. Vi ser nærmere på to kommuner med ambitioner om at være i dialog med deres borgere.

Planloven har en indbygget svaghed! Den giver nemlig kommunerne fuld ret til at bestemme tid og sted for offentlighedsfasen, og det kan være af afgørende betydning for borgernes engagement i kommuneplanarbejdet. At blive inddraget sker, når nogen vil. Det kan naturligvis være ok, men en ægte dialog er præget af gensidighed og lige vilkår. Modsætninger og uenighed må gerne være på spil, men også en grundlæggende indstilling til at selv blive klogere og få nye holdninger. Heldigvis forhindrer svagheden i planloven ikke kommuner i at udforske mulighederne for dialog med borgerne. Tag bare erfaringer fra Roskildes og Nordfyns kommuner.

Bymidten skrumpede

Politisk ambition om at fortætte bykernen, forstærke den kollektive trafik og øge bæredygtigheden fik ihærdige planlæggere i Roskilde Kommunes planafsnit til at etablere et samarbejde med Roskilde Gymnasium, der ligger pladask i bymidten. Her kunne man komme i dialog med de unge, der til hverdag er i byen og som ikke har kørekort. Gymnasiet skal årligt gennemføre tre til fire tværfaglige forløb. Og kommunens planlæggere skrev oplæg til fagene dansk, billedkunst, geografi, fysik, samfundsfag og idræt. Det blev overleveret kvit og frit til gymnasiets lærerstab, som gik i gang med at formulere specifikke opgaver til eleverne, der kastede sig ud i stillingtagen til byens udvikling og udfordringer. Det overordnede emne var fortætning af bymidten. "Vi ønskede mere viden om, hvordan byens unge borgere bruger bymidten, og hvad de ønsker sig, - og vi fik, hvad vi kom efter", siger planlægger Mette Willaing Zeuthen og fortsætter: "Vi blev på mange måder meget klogere, - og også lidt overraskede. De unge går i hængerøvsbukser, rapper, er til graffiti og laver håndtegn, alt imens de vil bevare den historiske bykerne!". Tilbagemeldingerne gav også viden om de unges faktiske forbrug af bymidten. Det viser sig, at deres mobilitet og aktionsradius er langt mindre end forventet.

Gymnasieelevernes indspark – byens kommende skatteborgere - leverede værdifulde argumenter til den politiske ambition. Forslagene var meget realistiske og presser på den udvikling med fortætning og bæredygtighed som Roskilde Kommune arbejder hen mod. Derfor vil de unge på sigt kunne se nogle af deres forslag i

fx i forhold til p-pladser, rekreative områder og genanvendelse af regnvand.

Ville Roskilde Kommunes planafsnit gøre det igen? Var det indsatsen værd? "Ja", svarer Mette Willaing Zeuthen: "Metoden beviste sit værd. Vi fik værdifuld viden, som vi kan arbejde med fremover. Og så var det sjovt!".

Børn og unge bliver hørt

Hej Nordfyns Kommune.

Vi ønsker os en forgængerovergang ved Horsebækskolen.

Af: Nikoline

Nordfyns Kommune opfordrer sine borgere til at komme frem med meninger og ideer til Kommuneplan09 mens planen skrives. Derfor er den digitale kommuneplan åben og tilgængelig på nettet, og altså inden politikerne har behandlet den. Men 10.000 postkort er også trykt til kommunens borgere. På postkortet følger en opfordring til kommunens borgere om at deltage i kommunens udvikling ved at indsende deres forslag og ideer. Naturligvis findes der også et digitalt postkort på kommunens hjemmeside.

Nordfyns Kommune har modtaget mellem 250 og 300 konkrete forslag fra borgerne, og det er to til tre gange flere end planafdelingen selv havde håbet på.

Skoleeleverne har været en særlig målgruppe: "Vi afleverede 3500 postkort på kommunens skoler og det svarer til det antal skoleelever, vi har i kommunen", siger projektleder på kommuneplanen Rudi Saltofte. Indsatsen har båret frugt. En del af forslagene kommer direkte fra eleverne selv og omfatter alt fra manglende opkridning af fodboldbanen til ønsket om mere sikre cykelstier til skolen og argumenter om:

Hej!

Jeg kunne godt tænke mig nogle bedre fodboldbaner. De er meget dårlige.

Af: Mads Jæger Jørgensen

Ifølge Rudi Saltofte har postkort-initiativet også medført engagerede forældre. "Ud fra forslagene og fra det vi hører, så har flere

elever bragt postkortet med hjem. Dvs. forældrene er også blevet involveret, og på den vis synes vi at være nået vidt omkring i forhold til vores udpegede målgruppe”.

Spørgsmålet er dog om borgerne godt ved, at et forslag er et forslag og ikke nødvendigvis kan findes i kommuneplanen eller bliver realiseret? Dialog forpligter, og kunsten er at styrke dialogen, slå dens præmisser fast og følge op på den i fremtiden. Det ved Nordfyns Kommune godt og skriver ærligt på hjemmesiden:

Dine forslag betyder noget – derfor bringer vi dem her på siden

Her på siden kan man læse nogle af de mange spændende forslag, vi modtager fra engagerede nordfynske borgere. Vi har udvalgt nogle forslag, men det betyder ikke, at vi ikke arbejder videre med dit forslag. Vi har ikke kapacitet til at bringe alle forslag på hjemmesiden, men vi ser naturligvis seriøst på alle henvendelser og behandler dem i den rækkefølge, de kommer ind. Så fortvivl ikke, hvis dit forslag ikke fremkommer på hjemmesiden.

Offentlighedsfasen .. hva' gør vi?

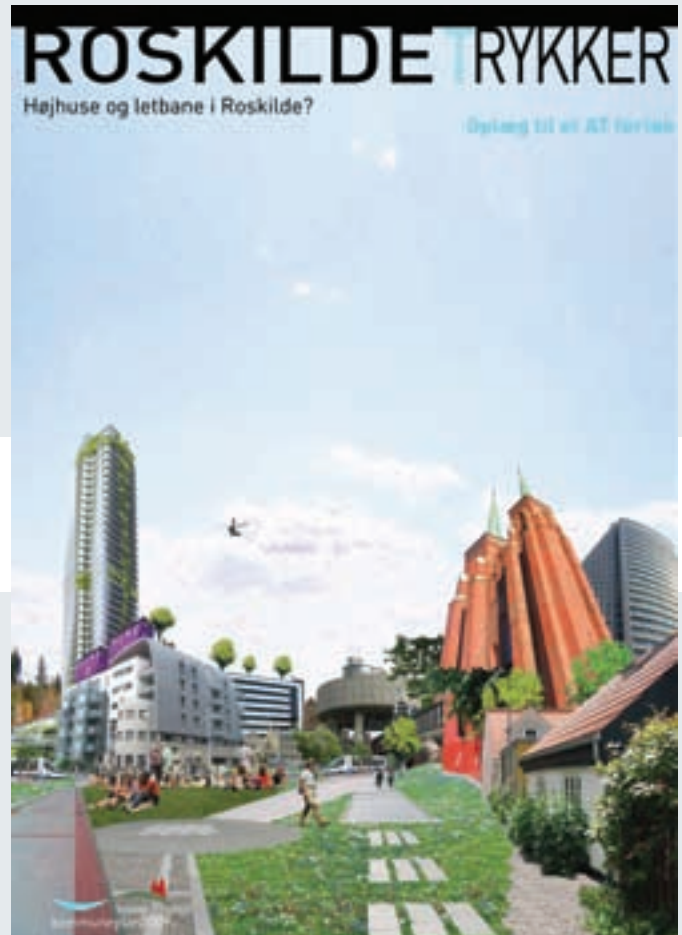
Ifølge besvarelsene fra Plan09s elektroniske netværk i december 2008 har flertallet af landets kommuner planlagt Kommuneplan09s offentlighedsfase med de mere traditionelle metoder: Borgermøder, møder med lokalfora og interessegrupper, elektroniske debatpaneler osv.

Erfaringerne fra Nordfyn og Roskilde kan inspirere til tilrettelæggelsen af arbejdet:

- Overvej om jeres borgermøde kan være snævert for en særlig målgruppe og afholdes på deres hjemmebane.
- Udvælg et tema i kommuneplanen som borgerne igennem længere tid kan bidrage til både visionær og lavpraktisk.
- Acceptér borgernes behov for at kommentere på andet end kun Kommuneplan09 relevante emner.

Og husk: Start med at opnå enighed med jer selv og jeres politikere om, at I er indstillet på forhandling og dialog.

Svend Erik Rolandsen & Christina Krog

Mere om dialog og borgerinddragelse

Dyk ned i Roskilde Kommunes samarbejde med gymnasiet:

www.plan09.dk/roskilde

Se flere eksempler fra Nordfyn Kommunes dialog og den offentligt tilgængelige Kommuneplan09 under udarbejdelse: www.nordfynskommuneplan.dk/

www.plan09.dk/Inspiration/Aktoerinddragelse/ har også flere cases og henvisninger til eksempelprojekternes inddragelsesmetoder.

www.borgerinddragelse.dk/ har meget, bl.a. kan du downloade: "Borgerne på banen. Håndbog til borgerdeltagelse i lokal byudvikling" af Annika Agger og Birgitte Hoffmann. (2008)

Dansk Kommunikationsforenings blad Kommunikatøren nr. 5 i 2008 omhandler kommuners kommunikation med borgerne: www.kommunikationsforening.dk

Tjek: www.centerforborgerdialog.dk, der har forskellige kommunale cases.

Gribskov Kommune er ved at udvikle 2. udgave af "Håndbog for inddragelse". Skriv titlen i søgefeltet på www.gribskov.dk og du bliver ledt hen til den.